

ЎЗБЕКИСТОН «МИЛЛИЙ
ТИКЛАНИШ» ДЕМОКРАТИК
ПАРТИЯСИННИГ
ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ
ГАЗЕТАСИ

ISSN 2010-7714
1995 йил 10 июндан чиқа бошлаган

№ 34 (1084) 2020 йил

чоршанба

tiklanish

www.mt.uz / mtiklanish@mail.ru / mtikla

«СЕН – КУДРАТ МАНБАИ,
САОДАТ МАСКАНИ,
ЖОНАЖОН ЎЗБЕКИСТОНИМ!»

5 с
КУЗА КУНИДА СИНИШИ
ВАЗИРНИНГ ҲАМ ҲАЁЛИГА
КЕЛМАГАНДА...

ОДАМЗОТНИ
АСРА ҚОДИР
ХУДОЙИМ!

7 с

3 с.
ПАРЛАМЕНТДА

ушбу Қонун
лойиҳасида шу
пайтгача кўплаб
саволларни келтириб
чиқараётган
муаммоли масалалар
ўз ечимини топмоқда.

6 с.
МАДАНИЙ

мерос обьектлари
узоқ муддатга
ижарага берилади
Узоқ муддатга (10 – 30
йилга) шундан, 5 йил
имтиёзли давр.

4 с.
ЮКСАЛИШ
тараддуиди

ПАРТИЯ

ҶАРОР ИЖРОСИНИ ҚАТЪИЙ НАЗОРАТГА ОЛАДИ

«РЕСПУБЛИКА ОЗИК-
ОВҚАТ САНОАТИНИ ЖАДАЛ
РИВОЛЯНТИРИШ ҲАМДА
АҲОЛИНИ СИФАТИ ӨЗИК-
ОВҚАТ МАХСУЛОТЛАРИ
БИЛАН ТУЛАҶОНЛИ
ТАЪМИНЛАШГА ДОИР
ЧОРА-ТАДБИRLАР ТҮРГИСИ-
ДА-ГИ ПРЕЗИДЕНТ ҶАРОРИ
УТАЁТГАН ҲАФТАНИНГ ЭНГ
МУҲИМХУЖЖАТИ БЎЛДИ.

2 МИЛЛИАРД га
яқин киши темир моддаси ва
А витамини каби организм
учун ўта зарур бўлган органик
микроэлементларни талаб даражасида
тановул қилмаяпти. 155 миллион бола
усиш варожжаниш борасида,
52 миллион бола эса сурункали
чарчоқдан азият чекяпти...

Депутатларнинг
югурдаклик
фаолиятига чек
қўйилди

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев томонидан Ҳалқ депутатлари Кенгашлари фаолияти такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун хужжатларига ўзгартишлар кириши тўғрисида Қонун имзоланди.

2020 йилнинг 11 сентябрда Олий Мажлис Сенати томонидан маъқулланган ушбу қонун билан 1993 йил 2 сентябрда қабул килинган «Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида», 2004 йил 2 декабрда қабул килинган «Ҳалқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгаши депутатининг мақоми тўғрисида»ги қонунларга бир катор ўзгартишлар киритилди.

Таҳлилчиларнинг фикри, қонуннинг энг муҳим жиҳати у айрим маҳаллий ҳокимликлар нинг депутатларни «югурдак» айлантиришдек иллатларира чек қўяди. Буни янги Қонунга кўра, маҳаллий Кенгашлар фаолиятига ташкилий, техникий ва бошقا жиҳатлар бўйича хизмат кўрсатиш Котибият томонидан амалга оширилиши ҳам кўрсатиб турибди.

Котибият юридик шахс хисобланади ва унинг фаолияти тегишли маҳаллий бюджетлар хисобидан молиялаштирилади.

Шу ўринда қонунда котибият тузилмаси, низоми, штатлари ва моддий-техника таъминоти, шунингдек, уларнинг ишлари учун зарур ҳаражатлар тегишли маҳаллий Кенгашлар томонидан тасдиқланиши белгилаб қўйилганини таъкидлаш жоиз.

Котибият ходимларининг меҳнатида оид муносабатлари эса маҳаллий Кенгашларнинг ваколат муддатига боғлиқ бўлмайди (бундан Котибият мудири мустасно). Қайд этиш жоизки, янги қонунда котибият мудирининг маҳаллий Кенгаш депутатлари орасидан тайинланиши белгиланди.

Шу ўринда ушбу муҳим қонуннинг қабул килиниши маҳаллий давлат ҳокимияти тизимида ҳокимиятлар бўлиниши тамойилининг амалий рўбга чиқарилишини таъминлаш учун дадил кадам бўлганини, энг асосийси маҳаллий икро органи томонидан (Ташкилий-назорат гурӯхлари) маҳаллий вакиллик органларига ташкилий масалалар бўйича хизмат кўрсатиш каби ўзига хос бўлмаган вазифаларни топширмайдиган бўлди.

ҲАЛҚ ТАБОБАТИ КАТТА ЙЎЛГА ОЛИБ ЧИҚИЛЯПТИ

НАВБАТДАГИ ПАРЛАМЕНТ СЎРОВИ БЕҲЗОД МУСАЕВГА

ДЕПУТАТ МАҲАЛЛА ИДОРАСИНИ ҲАМ 5 с «МУЗЛАТДИ»

Душанбе шаҳрида «Ўзбекистон ва Тоҷикистон етакчиларининг дўстлик, яхши қўшничилик ва ўзаро ишончни мустаҳкамлашга кўшган ҳиссаси, ўзбек-тоҷик стратегик шерикларининг янги саҳифаси очилиши» мавзусидаги ҳалқаро илмий-амалий конференция ўз ишини яқунлади.

14 сентябрь куни анжуманинг асосий воқеалари бўлиб ўтган эди. Бугун дастурдаги маданий тадбир доирасида конференция иштирокчилари учун мамлакатнинг айрим диққатга сазовор жойлари бўйлаб саёҳат уюштирилди.

Давоми 2-бетда

Исроф бўлиб
оқаётган сув
қачон тўхтатилади

Андижон шаҳридаги «Пистамазор» жомеъ масжиди дарвозасининг шундоқцина рўпаратасида, катта йўл ўртасидаги кудукдан қарийб икки ҳафтадан бўён сув тошиб, исроф бўлиб, оқиб ётибди.

Бу ҳолат шаҳардаги энг катта масжид олдида хунук манзарани юзага келтириб, аҳоли ҳамда автомобиллар қатновида нокулайликларни юзага келтироқда.

Давоми 6-бетда

Бир олам
таассуротлар
билин

Ҳаким САТТОРИЙ

Кўп қаватли уйнинг деразасидан шаҳар манзараси кўриниб туради: мегаполиснинг бир чети - тураржойлар, саноат корхоналарининг баланд миноралари, қуюқ дарахтзор ва бепоён уфқи. Ҳар гал деразадан боққанде янги кун билан қайтадан дийдорлашаётганда бўламиш. Манзаралар эса ўзгарувчан: ийил фасллари, об-ҳаво дегандек. Бундан ташкари шаҳар қиёфасидаги янгиланишлар ҳам, назаримизда, худди қоғозда дарж этилганидек аниқ акс этиб бораверади. Узоқлардан яшил гумбазлар кўзга ташланади, энди шўро даврида курилган "девятэтажка"ларни ҳам пастда қолдирб кетадиган осмонўпар бинолар пайдо бўлаяпти...

Менинг дикватимни торган бошқа бир унсур. Шундок йўлакнинг нари бетида мактаб бўларди. Дарахтлар тартибсиз қадалган, уларнинг парвариши ҳам ҳаминқадар. Ҳатто қайси ийил дупла-дуруст кўр тўкиб турган чинорларнинг бошидан кесиб, каллаклаб кетишиди. Атрофини ўраб турган белбаравар темир панжаралар аллақачон пайхон бўлиб кетган, мактаб ҳовлиси билан кўчани ахратиб бўлмасди. Биласизми, нима бўлди? Икки ийил олдин шу билан масканни атрофи чиройли бетон девор билан ўраб олинди. Хирмонхойдек бўлиб ётган масканга файз кирди. Ўқув бинолар бир-бирини энди кўргандек, якинашиб қолди гўё. Шундак кейин гулзорлар чети ихоталанди, дарахтлар шакл берилди. Билим масканни, шу тахлит, обод бир масканга айланди. Бунинг учун кўп ҳаражат ҳам қилинганий ўй. Ўйлаб кетасан киши: шу иш нега беш ўй, ўйил олдин қилинмади? Ахир бу бинолар 30-35 йиллардан бери кўнглиб турарди-ку.

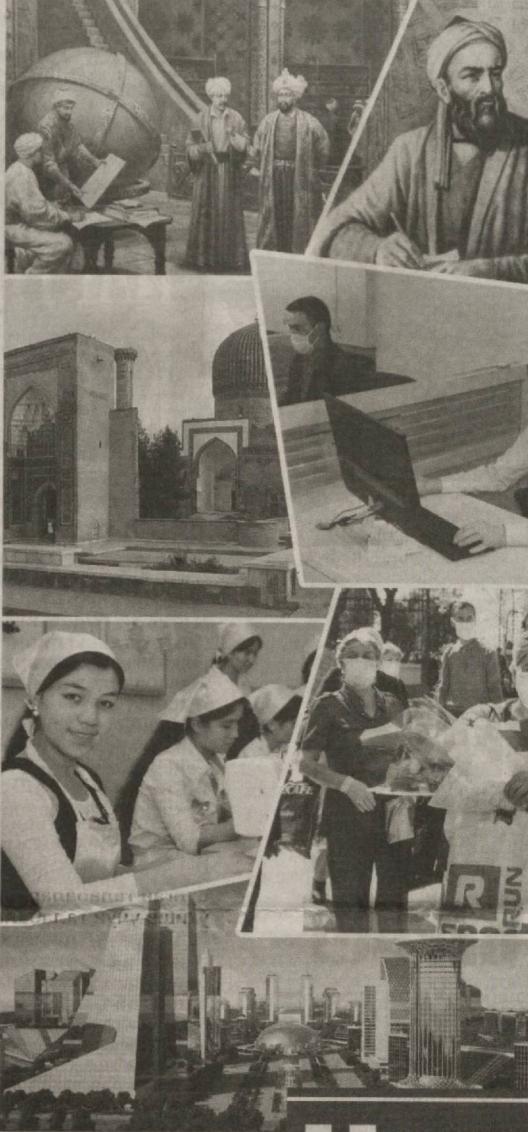
Мана шу кичик унсурда ҳам бугун кечатган ўзгаришлар мөхиати акс этиб туриди. Жуда кўп имкониятлар бўлган, улардан фойдаланилмаган. Якинда эса бу манзара яна бир чирой билан бойиди. Шу мактабнинг икки четидан йўл чиқсан, рости, улар ўйилиб кетганидан машина эмас, пиёдаларнинг юриши ҳам қилинлашиб қолганди. Даствлаб бир тарафи, бу йил эса бу қаноти текис асфальтланди. Қўлинг дард кўрмагур йўлсозлар шундай меҳр билан ишлашди, дазмолланган кийим ҳам бунчалик силлиг бўлмайди.

Албатта, катта, улкан ўзгаришлар қаршида бугаллар майдакашликдек туюлиши мумкин, бироқ Соҳибкорон бомбомиз «Ҳар қандай баланд бино ҳам биринчиғи шитдан бошланади» деганларидек, кичик ўзгаришлар катта бунёдкорликларга доя бўлади. Кайфиятга эса пашишанинг ғингиллаши-ю, катта оркестрнинг мусиқаси бир хил таъсир этиши мумкин. Агар тоза калб ва сезир зеҳн билан атрофга назар ташланса, юртимизда ҳар соҳада мисливиз ўзгаришлар рўй берадиганини тўлаётган эди. Ҳар холда, орзулар насиа эмас, нақд экан. Янгиланишлар юртимиз чинакамга улкан имкониятлар манбаи эканини яна бир бор тасдиклари. Бу ҳолга тарих шоҳид, бугунги кунлар гувоҳ. Зувалси азалдан пишик корилган, бетимсол куч-кудратни ўзида мужассам этган юрт салоҳиятини тўла намоён этиб, дунё ахлига чинакам баҳт-саодат масканни эканини кўз-кўз этиши чогланмоқда. Давлатимиз раҳбарининг, бутун ҳамкимиёнинг тилаги шу, ҳаракатлар шу ниятнинг ижобатига қаратилган!

Нурли кунлар арафасида кўхна ҳақиқатларни эслаб ўтиш ортичалик қилас. Йўллар, тараққиётлар ке-

«СЕН – ҚУДРАТ МАНБАИ, САОДАТ МАСКАНИ, ЖОНАЖОН ЎЗБЕКИСТОНИМ!»

ЮҚСАЛИШ ТАРАДУДИ

парвозда ҳам қилмаган, аммо унинг бадий иқтидори ва имлга асосланган фантазияси воқеаларга жонли тус берган, кўччилик учун сирли ва номаълум бўлган ўлка ҳақида ақлни лол қолдирадиган тарзда қизиқарли роман ёзган. Бу ерда гап асарнинг жаҳон адабиётидаги ўрни ҳақида эмас, балки улуғ истиъодод соҳибининг имлий фантазия асосида бу юртнинг бебаҳолигини, тенгизлигини бадиий ҳақоний ифодалай олганида. Албатта, бундай асарлар, ўрта Осиёни ҳар томонламида кашф этишига уринишлар кўп бўлган ва балки шу туфайли бу юртга экспансия узлуксиз давом этган.

Албатта, бундай ўтиборга маҳаллий ҳоқимият, ҳалқ оммаси етарили даражада жавоб берган. Қолаверса, бу масканлар фақат ер ости ҳазиналари билан эмас, имлий салоҳияти, бадиий заковати, ҳарбий қудрати билан ҳам машҳур бўлган. Биз фаҳрли аждодларимиз билан қайта-қайта мақтанишдан чарчамаймиз. Фақат бир истисно ҳол шуки, уларнинг бори мөроси ҳали туталадиган тадқиқ қилинганий ўй. Олайлик, Абу Райхон Беруний ва Ҳусайн Абу Ибн Сино фаолиятининг шундай ёркін кирралари мавжуди, уларни эслашнинг ўзиёқ кишига оламшумул туруб багишлайди. Биримиз олим (Беруний ҳақида гап кетгандан, унинг фанда шуғулланган соҳасини санағандан кўра шуғулланмаган соҳасини санаҳосонроқ дейишиди), иккинчиси буюк файласуф ва ҳаким бўлган боболаримиз фанда бақамти туриб от сурғанлар, дунё имлимининг иккни устуни бўлиб, унинг шуҳратини осмон қадар юксалтирганлар. Ана шу улғур устозларнинг иччи олами, маънавий дунёси, ижтимоий ҳаётга муносабати, шунингдек, шахсиятини тушунишга асқатадиган ёзишмалари (ўзаро мактублари) сақланиб қолган. Таомилга асосан араб тилида ёзилган бу хатларни 18 та дейишиади.

Ҳа, мақсадлар улувор. Бунинг учун асослар ҳам етарили. Бой ўтиши ҳар қандай ҳаракатга омил бағишиласа, унга содик қолиш, изчил давом этириш баҳт-иқболга мушарраф этгусидир. Бу холнинг дастлабки мевалярини кўриб турибмиз. Фанлар бўйича ўкувчиларнинг жаҳон

олимпиадасида 30-40 йилдан бери қатнашаётган, бироқ ҳали биронта медаль олишига мушарраф бўлмаган мамлакатлар бер экан. Шукроналар бўлсинки, кимё, физика, химия, математика бўйича бундай ҳалқаро беълашувларда бизнинг вакилларимиз бир эмас, тўрт-бештабал медаль билан қайтишашапти. Мана шу ҳолнинг ўзида жуда кatta ҳақиқат мужассам. Дунё ахли бу манзарани билди ва бизга ҳам ҳайрат, ҳам ишонч билан қарайди. Гап ҳалқаро дараҳадаги ўтирофлар ҳақида экан, кейинги ўттиз йил давомида юртдошларимиз қайд этган бавзи натижаларни эслалик. Олайлик, интеллектуал ўйин ва мураккаб спорт тури ҳисобланниш шахмат бўйича чемпионлик ўзбек ўғлони Рустам Қосимжоновга наисбетди. Яна спорт соҳасида Рафшон Эрматов ва Оксана Чусовитинанинг натижалари Гинесс рекордлар китобида қайд қилинди. Очиги, бундай улкан натижаларни дунёнинг юз-юз эллик миллион ахолиси бўлган унча-бунча мамлакати курслари олган иш ўй.

Бундай ютуқлар эса кўп. Мамлакатимиз ҳаётининг ҳар бир соҳасида улкан бунёдкорлик ва янгиланишларга ҳам гувоҳ бўлаяпши. Келажагимиз эгалари бўлган ўшларга кўрсатилётган ғамхўрликнинг ўзи ҳар қанча таърифа сиғмайди. Қолаверса, бу борада юртимиз жаҳон жамоатчилигига мурожаат этиб, энг долзарб масалардан бирига дунё ўтиборини қарата олди. Президентимиз Шавкат Мирзиёев БМТ минбаридан туриб, эртанинг кун учун ғамхўрлик қилиш шартлигини баралла маълум қилди. Бу гоя барча қатнашчилар томонидан кўллаб-куватланди ва ёшлар масалалари бўйича маҳсус резолюция қабул қилинди. Юртимизда ташкил топаётган Президент мактаблари, иқтидори болалар билим масканлари, мусиқа имлоҳлари бу борадаги амалий қадамлар бўлди. Гап фақат ташкил этишида эмас, балки бу мактабларда юздан бир бола танлаб олиниятни, таъсил энг сўнгига жаҳон стандартлари даражасида олиб борилайти, дунё бўйича машҳур устозлар, соҳасининг етук билимдонлари дарс ўқитишига таклиф этилаяпти. Ҳуллас, келажагимизнинг олтин пойдевори яратилаяпти.

Гап таълим соҳаси ҳақида кетар экан, ўн биринчи синфларнинг қайта ташкил килинши билан ўрта Осиёни ҳар томонламида таъсил энг сўнгига жаҳон стандартлари таъсилни олиб боришидан ташкиларни нафакат юртимиз, балки бутун инсониятни маънавий хазинасини янги дурданалар билан бойитди, ҳали ўтиши меросини ўрганиши борасида кўп ишлар қилиниши лозимлигини тасдиқлаб, фандада янги уфқлар очилишига даъват бўлди. Бундай улуворлик, бой мөрсоста оламоён бўлмаганди.

Ҳуллас, жиловни эркин кўйиб, ютуқларни санайверсак, саҳифалар етмайди. Буларнинг ҳаммаси шу юртнинг бори фарзандони сифатида қалбимизда тағдик ифтихор кўзгайди. Тўғри, ҳаётининг ўз ўжар қонунлари бори, уларни четлаб ўтиб бўлмайди. Қолаверса, тезлик қанча кучиша, қаршилик ҳам шунча ортади – бу ён оддий коиди. Кутилмаган қийничиликлар, зиддиятларга қарамай, шундай оламшумул ютуқларга эришилди, бу натижалар ҳар қандай юрт тараҳини безайди. Демак, йиллар бехуда ўтмайди!

Мухтасар қилиб, бир жайдари гапга ўрин бор деб ўйлаймиз: бир хона доңда укаси яна ҳозирги қийничиликлардан нолиб, гап бошлаган экан, яқинда касалдан кутилиб, шифокорларни мувоффақиятила фаолиятни кўрсатадиган кунлар осто-нада туриди. Шунда дунё ахли аждодларига муносаби иқтидорларни кўриб, мустақил ўзбекистоннинг салоҳиятига яна тасаннишни айтадилар. Бугунги сайды-харакатлар шундай парвозларга замони яратилоади.

Албатта, тўйлар, шодлик кунлари арафасида ёргулашадиган салоҳиятига яна тасаннишни айтадилар. Бугунги сайды-харакатлар шундай парвозларга замони яратилоади. Ҳа, мақсадлар улувор. Бунинг учун асослар ҳам етарили. Бой ўтиши ҳар қандай ҳаракатга омил бағишиласа, унга содик қолиш, изчил давом этириш баҳт-иқболга мушарраф этгусидир. Бу холнинг дастлабки мевалярини кўриб турибмиз. Фанлар бўйича ўкувчиларнинг жаҳон

ЖЫЗА КУНДА СИНИШИ ВАЗИРИНИГ ХАМ ХАЁЛИГА КЕЛМАГАНДА...

Янги ўкув йили арафасида
Президентимиз томонидан
мақтабларниң очилиши
масаласи ҳар бир ҳудуднинг
ижтимоий ахволидан келиб
чиқиб белгиланиши, бу бо-
радаги қарорни маҳаллий
кенгаш депутатлари қабул
килиши зарурлиги таъкид-
ланган эди.

Шундан кейин маҳаллий кен-
гаш депутатлари ҳудудлардаги
таълим мусассасаларининг
санитария-эпидемиологик
ҳолатини ўрганиб, аксарият
мақтаблар пандемия шароити-
да ишлашга тайёр эмаслигини
мълум қилиши.

Жумладан, Ўзбекистон «Мил-
лий тикланиш» демократик
партиясидан ҳалқ депутатлари
Тошкент шаҳар ва туман
Кенгашларига сайланган
депутатлар ҳам мақтаблар
фаолиятини ўргангандаридан
нафакат пандемия, балки янги
ўкув йилига тайёр гарлини билан
боглиқ кўплаб муаммолар бор-
лигини аникладипар. Ҳусусан,
шаҳардаги 318 та мақтабнинг
174 тасида қарантин шароитида
хўтишига тайёр эмаслиги, қолган
144 тасида эса маънум камчилик-
лар болриги аниқланди.

Бирон жойга текшириш
ёки ўрганиши учун борилса,
олдиндан ҳабар бериш одат-
га айланниб қолган, – дейди
Ўзбекистон «Миллий тикланиш»
демократик партияси Тошкент
шаҳар қенгашлари, ҳалқ депутатлари
карантин талабарини бажа-
риш у ёқда турсин, ҳатто янги
ўкув йилига ҳам тайёргарлик
кўримаган. Масалан, мақтаб-
лардаги тибиёт хоналари
умуман талаба жавоб бермайди.
Дорилар қутиси бўм-бўш
ёки муддати ўтган дорилар
сақланмоқда. Ахир тибий
шароитлар яратиш пандемия
билан боғлиқ эмас-ку, у доимо
тахт бўлиши шарт аслида. На-
мунал мақтабларда ахвол
шундай бўлса, қолганида
қандай бўлишини тасаввур

Депутатлар аниқланган кам-
чиликлар юзасидан маслаҳат
ва тавсиялар бердилар. Ай-
рим етишмовчиликлар эса
жойда ҳал этилди. Қисқаси,
вазиятдан келиб чиқкан ҳолда
очилишига ҳар томонлама тайёр
хисобланган мақтабларга янги
ўкув йилини бошлашга рухсат
берилди.

Таъкидлаш поэмим,
ўрганишлар натижаси ижти-
моий тармоқларда ҳам кенг
муҳокама қилинди. Кимдир
депутатлар хатти-ҳаракатини
маъннинг бўлса, кимдир
бундай кутилмаган ташриф-
лардан норози бўлди. Янги,
аксарият ҳолларда мақтаблар-
даги пандемия ёки таълим
билин боғлиқ муаммоларнинг
очиб ташланиши нафакат ма-
қтаб маъмурлияти, ҳатто айрим
туман ҳалқ таълими бўлими
мутасаддиларига ҳам мъқул
кечмаган кўринади.

Чунки уларнинг аксарияти
шу пайтагча ўз муаммола-
ри қобигида яшашга, уларни
кўриб кўрмасликка олишга
қўнишиб қолгандар. Бу эса
бошқа муаммоларнинг пайдо
бўлишига олиб келган. Шу
ўринда айрим мақтабларни
таъмирлаш ишлари якунлан-
маганини, тозалик, белгилан-
ган тартибдаги таъминот ма-
салаларида ўзибўларчиликка
йўл кўйилётганини ҳам айтиш
жоиз. Энг ёмони ҳар қанча
такрорланса-да, айрим ма-
қтабларда антисептик модда-
лардан тортиб оддий кирсовун
сотиб олишгача педагоглар
зиммасига юқлатилимда...

Хуллас, ўрганишлар Шерзод
Шерматов этакчилик қилаётган
тизимдаги айрим мақтаблар-
нинг бундай синовларга тайёр
эмаслигини кўрсатиб кўйди.
Нима бўлгандага ҳам энди тегиши
ли идоралар маҳаллий кенгаш
депутатларининг ачиқ, аммо
очиқ таъкидларидан тўғри ху-
лоса чиқаруб, амалий ҳаракат
қиссалар мақсадга мувофиқ
бўлар эди.

Ҳамдам НИЁЗОВ,
Ўзбекистон «Миллий
тикланиш» демократик
партияси Тошкент шаҳар
кенгаши девони раҳбари

БЕХЗОД МУСАЕВГА ПАРЛАМЕНТ СЎРОВИ ЮБОРИЛДИ

Вазирлар Маҳкамасининг
«Олий ўкув юртларида
тўлов-контракт асосида
ўқиши учун таълим
кредитлари бериш
тўғрисида»ги 318-сонли
Қарорида «Таълим
кредитлари тижорат
банклари томонидан олий
таълим мусассасаларининг
кундузги бўлимларига
тўлов-контракт асосида
қабул қилинган Ўзбекистон
Республикаси фуқароси
бўлган талабаларнинг
ўқиши учун талабаларнинг
ўзларига, уларнинг ота-
оналари ёки таълим кредитлари
берилиши мумкин»лиги
белгилаб кўйилган.

Шунингдек, чин етимлар,
«Мехрионлик уйлари»да
тарбияланганлар ҳамда бо-
лалиқдан I va II гурӯҳ ногирон-
ларига – ноль фоиз ставкаси
(фоизсиз кредит)да, талаба-
ларнинг қолган тоифаларига
2020 йилнинг 1 январидан
бошлаб фоиз харажатларини
назарде тутувчи тегиши
«Yoshlar – kelajagimiz» жамғармаси
маблаглари ҳисобидан компенса-
ция қилиш механизми
дан фойдаланиши имконияти
билан бозор ставкаларида
бериш белгиланган.

Кам таъминланган оила-
лар фарзандлари учун эса
кредит бўйича кўшилган фо-
изларининг 50 фоизи туман
Бандликка кўмаклашиш ва
аҳолини ижтимоий муҳофаза
қилиш марказлари томонидан
Иш билан таъминлаши
кўмаклашиш давлат
жамғармаси маблагларидан
тўланиши кўрсатилган.

Бироқ ҳукуматнинг 2018 йил
16 августандаги қарори билан
тасдиқланган «Ўзбекистон
ёшлар – келажагимиз» жамғармаси
маблаглари ҳисобидан компенса-
ция қилиш бўйича зудлик билан
тегиши чоралар кўрилса, мақсадга
мувофиқ бўларди. Акс ҳолда
юқори фоизли таълим кредитлари
бўйича 2020 йил 1 январидан
бошлаб фоиз харажатларини
назарде тутувчи тегиши
«Ёшлар – келажагимиз» жамғармаси
маблаглари ҳисобидан компенса-
ция қилиш механизми
дан фойдаланиши имконияти
билан бозор ставкаларида
бериш белгиланган.

Бугунги пандемия шароитида
эса аҳоли даромадларини
кескин камайб қетгани, тўлов-
контракт асосида олий таълим
кредитларини ажратишни та-
комиллашириш тўғрисида»
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик
палатасининг Парламент
сўрови жўнатилди.

Шу боис, тижорат банк-
лари томонидан бозор фоиз
ставкаларида ажратилаёт-
ган таълим кредитлари
нинг бир қисмини «Ёшлар –
келажагимиз» жамғармаси
маблаглари ҳисобидан компенса-
ция қилиш бўйича зудлик билан
тегиши чоралар кўрилса, мақсадга
мувофиқ бўларди. Акс ҳолда
юқори фоизли таълим кредитлари
бўйича 2020 йил 1 январидан
бошлаб фоиз харажатларини
назарде тутувчи тегиши
«Ёшлар – келажагимиз» жамғармаси
маблаглари ҳисобидан компенса-
ция қилиш механизми
дан фойдаланиши имконияти
билан бозор ставкаларида
бериш белгиланган.

Юқоридагилардан келиб
чиқиб, Ўзбекистон «Мил-
лий тикланиш» демократик
партияси ташаббуси билан
Ўзбекистон Республикаси
Бош вазирининг ўринбосари
Беҳзод Мусаевга «Ёшларнинг
таълим олиши учун янада
кент имкониятлар яратиш
мақсадида олий ўкув юрт-
лари талабаларига таълим
кредитларини ажратишни та-
комиллашириш тўғрисида»
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик
палатасининг Парламент
сўрови жўнатилди.

Жаҳонгир
АБДУРАСУЛОВ,
Олий Мажлис
Қонунчилик палатаси
депутати, «Миллий
тикланиш» демократик
партияси фракцияси
атъозоси

Худудий кенгашларда

Наманган вилояти:

Эргашевага эргашинг, жаноблар!

Ҳар куни бирон-бир фуқарони эшитмаса, муро-
жаатини ҳал қиласа кўнгли тўлмайдиган Мунисхон Эрга-
шева бу сафар ўз номига кредит расмийлашириб, Поромон қишлоғидаги 78 та
хонадонни сюютирилган газ балони билан таъминлади.

– Вижданан ишласак, ҳалқ биздан рози бўлаверади,
юзимиз ёруғ бўлади, – дейди
ҳалқ депутатлари Янгиқўрон туман кенгashi депутати.

Бухоро вилояти:

Энди марказ ҳам савобга шерик

Фиждувон туман кенгashi
депутати Мустафо Умаров Ва-
зиришо маҳалласи фуқаролари
Шаҳодат Ниёзова ҳамда Ну-
ридин Махмудловларининг мур-
жаати асосида туман банд-
ликка кўмаклашиш марказига
депутатик сўрови юборган эди.
Марказ депутатнинг сўровини
ижобий баҳолаб, фуқароларга
иссиқхона қуриб беришга ки-
ришиди.

Жиззах вилояти:

Депутат уйғонинг
деганидан кейин
улар уйғонишиди!

Фуқаролар мурожаати-
дан сўнг депутат барча
масъул идоралар эши-
гини тақиилатиб, уларга
тиним бермайдиган эди.
Нихоят ҳалқ депутатлари
Арнасой туман Кенгashi
депутати О.Амаков ташаб-
буси билан Янгибўстон
маҳалласининг ўйдим-
чукур йўллари текисланиб,
асфалт ётқизилди.

Тошкент шаҳри:

Жаҳонгир маҳалла идорасини ҳам «музлатди»

Мирзо Улуғбек туман кенгashi депу-
тати Жаҳонгир Зияев яна бир савобли
ишга кўй урди. Бу гал депутат кўмаги
билан таъмирга муҳож бўлиб қолган
«Чимён» маҳалласидаги нуронийлар
чойхонаси капитал таъмирланиб, атро-
фи ободонлаширилди. Шунингдек,
маҳалла идорасига замонавий советкич
хам совфа қилинди.

Тошкент вилояти:

Фаолларимиз чала иш
қилишмайди

Ўтган ой Бўстонлиқ туман кенгashi
депутати Ш.Нишонов
ҳамда партия фаоли-
и А.Эсонбоевлар ташаб-
буси билан Богистон
қишлоғидаги қабристон
йўлига тош тўкилиб, тे-
кисланган эди. Энди эса
ана шу йўлга асфалт
ётқизилди. Ҳашарда
қишлоқ аҳли ҳам фаол
иштирок этиб, депутат
ва партия фаолига ми-
надорлик билдиришиди.

Юз нафар аёл
олдида юз ёруғ
бўлди

Навоий вилоятини
депутати Машхура Ка-
римова ташаббуси билан
«Гойибон» маҳалласининг
100 нафар чевар хотин-
қизлари «Қизилтепа чевар-
лари» текстил корхонаси-
га ишга жойлаширилди.
Улар асосан кам таъми-
нланган, «Темир дафтари»
киритилган оила вакил-
лари бўлиб, бу рўйхат
аввалроқ депутат томони-
дан шакллантирилган эди.

Минг йил ўқисаму, мендан «нимани билдинг», деб сўрасалар, «ҳаддимни билдим» дейман.

Жалолиддин Румий

ТАҲЛИЛ

Чоршанба
16 сентябрь, 2020
№ 34 (1084)

Қарор қатъий, ҳалқ табобати катта йўлга олиб чиқилади

Аввал хабар қилинганидек, 2020 йилнинг 11 сентябрь куни Ўзбекистон «Миллий тикланиши» демократик партияси Марказий кенгашини биносида Ўзбекистон Ҳалқ табобати ассоциацияси ва Ибн Сино жамоат фонди билан ҳамкорликда «Ҳалқ табобати ва замонавий тиббиёт: ҳолат, муаммо ва ривожланишистиқболлари» мавзууда онлайн анжуман бўлиб ўтди.

Т

адбирда бир неча минг йиллик тарихга эга бўлган соҳа – ҳалқ табобати ассоциацияси измил ривожлантириш, унинг ҳукуқий асосларини яратиш, соҳа вакилларини ҳар томонлама қўллаб-куваттап борасидаги ишлар муҳокама қилинди.

Онлайн конференция иштирокчилари, хусусан, Ўзбекистон Ҳалқ табобати ассоциацияси раиси Рўзимуҳаммад Хонназаров ҳалқаро тажриба, мамлакатимизда ушбу соҳанинг реал ҳолати, мавжуд муаммолар ва уларнинг ечимлари ҳақида атрофичча маълумот берди.

Ибн Сино жамоат фонди бошқаруви раиси Нозимжон Маҳмудов эса ҳалқ табобатининг ўзига хос тархи, унинг бекёс имкониятларига тўхталиб, жаҳоннинг қўллаб давлатлари, хусусан, Ҳиндстон, Хитой ва Кореядаги ушбу соҳа анъанавий тиббиётнинг акралмас қисмига айланғанини, Ўзбекистоннинг ўзок ва яқин ўтишида эса ҳалқ табобати турли таъкибларга учраганини тиббиётимиздаги жуда катта йўқотишларга қиёслади.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси спикерининг ўринбосари, Ўзбекистон «Миллий тикланиши» демократик партияси етакчиси Алишер Қодиров эса фақат кейинги йиллардагина ҳалқ табобатининг ҳалқимиз сало-

тини ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида. Президент Қарорида белгилаб берилган устувор йўналишларнинг ниҳоятда муҳим эканини кайд этиб, қабул қилинган ҳужжатлар ижросини таъминин-

», «Ҳалқ табобати тўғрисида»ги қонун лойиҳасини ишлаб чиқиши, ҳалқ табобатини ривожлантириш Концепциясини тайёрлаш, шунингдек, «Ибн Сино авлодлари» сингари йирик кўрик-танловларни ташкил қилиш устувор вазифаларданидар.

Ўзбекистон «Миллий тикланиши» демократик партияси Сайловолди дастурдан

матлигини тиклашдаги муҳим ўрнига эътибор қаратила бошланганини таъкидлади. А. Қодиров, шунингдек, «Ўзбекистон Республикасида ҳалқ табобати соҳасини тартиба солиши чора-тадбирлари тўғрисида»ги Президент Қарори билан тасдиқланган дастур ва «Ўзбекистон Республикасида Ҳалқ табоба-

лашда партия барча куч ва имкониятларидан фойдаланишини билдириди.

Конференцияда сўзга чиқканлар тиббий саводхонлик маданиятини ошириш, ахолининг соғлом турмуш тарзи, жисмоний саломатлигини асрар ўйлида фойдаланимлаёттган имкониятларни ҳам таҳлил қилдилар.

Конференцияда нуфузли бир сиёсий кучнинг ушбу соҳанинг ривожлантиришга оид ташабуси ҳалқ табобатини тартиба солиши, ушбу соҳадаги норматив-ҳукуқий базани шакллантириш, ҳалқ табобатининг ютуқ ва камчиликларини чукур таҳлил этган ҳолда соҳанинг ҳукуқий асосларини яратишга хизмат қилиши айтилди. Шу ўринда ахолига тиббий ёрдам кўрсатишнинг муқобил усули сифатида ҳалқ табобатини ривожлантиришнинг истиқболи режалари ҳамда уни расмий тиббиёт, даражасига етказишига қартилган ташкилий-ҳукуқий чораларни кучайтириш ҳам ўзаро ҳамкорликнинг асосий масадига айланниши лозим, дейилди.

Тадбирда Ўзбекистон «Миллий тикланиши» демократик партияси, Ҳалқ табобати ассоциацияси ва Ибн Сино жамоат фонди ўртасида ўзаро Меморандум имзоланди.

Ушбу ҳужжат Ибн Синонинг илмий, фалсафи, маънавий-ахлоқий асарлари ва қўлзмаларини тадқиқ этиш, бу бўйича ўкув дастур-

ларини тайёрлаш, уларни миллий ҳамда ҳалқаро даражада кенг тарғиб этиш ва оммалаштиришга ёрдам беради. Унда «Ибн Сино номидаги мукофот» ҳамда «Ибн Сино» стипендиясини таъсис этиши ва истебоддли ёшларни кўллаб-куваттап чораларни кўриш ҳам кўзда тутилган.

Ҳамкорлик асосида Абу Райхон Беруний номидаги Шарқшунослик институти, Ибн Сино кутубхонаси фаoliyati жонлантирилди, хорижлик олимлар билан алоқалар ўрнатилиди. Ибн Синонинг илмий меросига бағишиланган ҳалқаро симпозиумлар, конференциялар ва конгреслар ўтказиш ҳамда мамлакатнинг барча вилоятларида ҳатто хорижий ўлжаларда Жамғарма бўлинмаларини ташкил этишга доир ишлар ҳам олиб борилади.

Анжуманда таъкидланган, Ўзбекистон «Миллий тикланиши» демократик партияси ўзининг 2020-2024 йилларга мўжжалланган Сайловолди дастурда ҳалқ табобатини ривожлантириш мухим вазифа сифатида белгилаб олинган. Хусусан, унда «Ҳалқ

табобати тўғрисида»ги қонун лойиҳасини ишлаб чиқиши, ҳалқ табобатини ривожлантириш Концепциясини тайёрлаш, шунингдек, «Ибн Сино авлодлари» кўрик-танловини ташкил қилиш сингари бир қатор вазифалар белгилаб олинган.

Маълумки, XVIII асрдан буён беморларни даволаш, дори-дармонлар тайёрлаш борасида жуда катта тажриба тўплаган соҳа XIX асрда келибгина ҳалқ табобати, деяномлана бошланди. Шу кунгача Гиппократдан тортиб Ибн Сино асарларигача ушбу соҳада тўплланган тажрибалар жамланна бошланганини ҳам таъкидлаш жоиз. Айни пайдада бир қатор ривожланган давлатларда ҳалқ табобатининг ҳукуқий асослари ҳам яратилган.

Хулоса ўрнида шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, Ўзбекистон «Миллий тикланиши» демократик партияси ўзининг Сайловолди дастурiga содик қолган ҳолда ҳалқ табобатини катта йўлга олиб чиқиши мақсадида яна бир мухим қадам қўйди.

Маъмуржон Юлдошев,

журналист

(Бошлиниши 1-бетдан)

Катта кўча ўртасида исроф бўлиб оқаётган сув қаҷон тұхтатилади

Шағалланган, бир томони масжид ва қабристон, иккинчи томони 3-чилик даҳадаги 38-, 40- йиллар жойлашган мазкур кўчадан ҳар куни минглаб одамлар пиёда, автомобилда ўтади, болалар мактабга, ботга, бочага қатнайди.

Иккى кун аввал «Сувоқова» ходимлари келиб, күдук атрофини ковлаб кетиши, лекин носозлик тузатилмади. Шундан бўн њеч ким келиб бу иш билан шугулланмагни. Мутахассислар гўё ушбу носозлик ҳақида унтиб қўйишгандай. Ҳозирда носоз қудукдан оқаётган сув օқиб, кўчанинг куйи қисмida жойлашган 40-кўп каватли уйнинг ертёласига тушадиган ҳолатга келиб колди.

Назаримизда ушбу носозликни тузатиш жуда ҳам кийин иш эмас. Фақат масъулият ва эътибор берилса, бир озгира ҳафса қилинса, муаммо ҳол бўлади. Энг асосиси, сув исроф бўлмайди, йўловчилар учун ҳам нокулайликлар юзага келмайди. Андижон шаҳар «Сувоқова» идораси мутасадилари, мутахассисларни мурасимни тез кунларда бартараф этиш чораларни кўради, деб умид қиласиз.

Ф.УБАЙДУЛАЕВ, ўза

Қўлланмалари лотин алифосида чоп этилади

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузыридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар асабаби таъкидланган, Ҳалқ табобатини ривожлантиришни ташкил этишга қартилашни таъкидлашади. А. Қодиров, шунингдек, «Ўзбекистон Республикасида Ҳалқ табобати соҳасини тартиба солиши чора-тадбирлари тўғрисида»ги Конвенцияни ўрнига мавзусида матбуот анжумани тутказилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси Ҳалқ табобати ассоциацияси ва Ибн Сино жамоат фонди ўртасида ўзаро Меморандум имзоланди.

Ушбу ҳужжат Ибн Синонинг илмий, фалсафи, маънавий-ахлоқий асарлари ва қўлзмаларини тадқиқ этиш, бу бўйича ўкув дастур-

ларни тайёрлаш, уларни миллий ҳамда ҳалқаро даражада кенг тарғиб этиш ва оммалаштиришга ёрдам беради. Унда «Ибн Сино номидаги мукофот» ҳамда «Ибн Сино» стипендиясини таъсис этиши ва истебоддли ёшларни кўллаб-куваттап чораларни кўриш ҳам кўзда тутилган.

Д.МАМАТОВА, ўза

БУХОРОДА МАДАНИЙ МЕРОС ОБЪЕКTLARI УЗОҚ МУДДАТГА ИЖАРАГА БЕРИЛАДИ

Бухоро вилоятидаги моддий маданий меросимиз бўлган тарихий обidalariни араб-авайлаш, қайта тикиш ҳамда уларни юртимиз ва ҳалқаро ҳамжамиятда кенг тарғиб берилган топшириклар ижро ишламида.

Мутахассисларни тузатиш жуда ҳам кийин иш эмас. Фақат масъулият ва эътибор берилса, бир озгира ҳафса қилинса, муаммо ҳол бўлади. Энг асосиси, сув исроф бўлмайди, йўловчилар учун ҳам нокулайликлар юзага келмайди. Андижон шаҳар «Сувоқова» идораси мутасадилари, мутахассисларни мурасимни тез кунларда бартараф этиш чораларни кўради, деб умид қиласиз.

Давлат раҳбарининг тегишиларни қарорига мувофиқ худудда туризм инфраструктурунга олиб олди.

Ийли билан реставрация килган ҳолда, туризм инфраструктураси объектларини ташкил қиласиган хорижий ва маҳаллий тадбиркорларга узоқ муддатга (10 – 30 йилга) шундан, 5 йил имтиёзли давор (ижара тўловидан озод этилади) билан ижарага берилши режалаштирилган.

Таклифлар бўйича кизишиш билдирилган тадбиркорлар объектларни бўйича қўшимча маълумотларни уларни ижарага бериш тартиби тўғрисидаги маълумотларни вилоят маданий мерос объектлари, уларни инвестиция киритиш мумкин.

Зариф КОМИЛОВ, ўза

Кутинг!

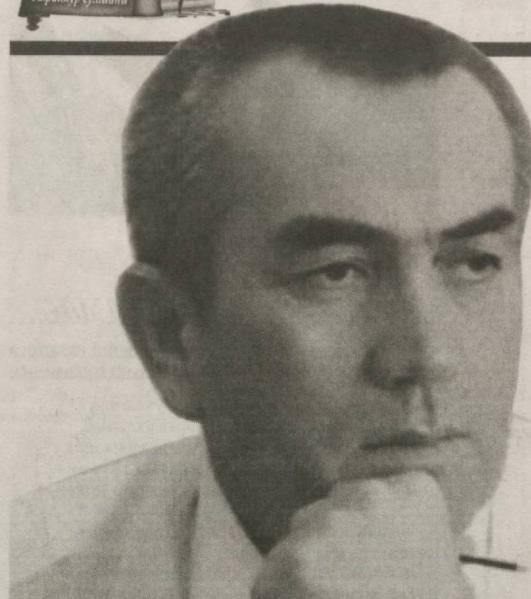
Ўтган сайловлар арафасида фоҳишилиги маълум бўлиб қолган аёлномзодлар рўйхатидан чиқариб ташланганда блогер Нозим Сафари ўша аёлнинг яланғоч расмини кўз-кўз қилиб, «Биз қолқ ҳалқимиз, ривожланган давлатларда бундай аёлларнинг номзоди қўйилиши нормал ҳолат» деб пост қўйган эди. Ўтаетган ҳафтада эса ана шу блогер Ўзбекистонда ҳалқ табобатини ривожлантиришга қаратилган уринишларни «геноцид» деб атади... Тўғри, тилнинг суюги йўқ, Аммо...

Келгуси сонларда

Эй, дил! На битмас хазинасан, на давосиц дард.

Жалолиддин Румий

Қўчқор НОРҚОБИЛ

Самолётдан тушяпману ҳамон алланечук хавотир юрагими тимдала япти. Ҳудди кимдир мени таъкиб этаётганга ушайди. Елкамга кимнингdir кўзлари қадалиб тургандай бўлади. Илхомнинг нигоҳи қадалиб қолган елкамга. Мен уни аниқ-тиник кўраман... Менинг оёқ-кўлим қалиргандай бўлади: онин лаҳзада. Чунки Илхомни елкамга кўтариб олганман. Агар мен Илхомни олиб кетмасам, Илхом бу ерларда қолиб кетади. Агар Илхом қолиб кетса уни душман олиб кетади, уни нимта-нимта килишади... Чунки... биз...

Хаёл инсонда қандай пайдо бўлади? Буни билмайман. Хаёлни инсон тизгинлай олмайди, ҳаёл инсонга бўйсунмайди, шуни биламан. Аэропортда машина га ўтираётганимизда гурух бошлигимиз ажабланди:

— Бизни кутиб олгани шу ернинг ёшулларидан бирни ҳам чиқиби. Нега сўрашмадингиз?

— Эй-ей, нега паришонсиз?

Тобингиз йўқми?

— Яхшиман. Бир гап, шу мен бошқа бирорта туманга борсам, бўлмасмикан?

— Мумкинмас. Рўйхат кетган.

Ўзгармайди.

Майли, рўйхатинг ўзгармаса ўзгармай кўя колсинг...

Машина саҳрони қоқ ёриб ўтган йўлдан шамолни қайриб ўқдай учади. Бирок саҳро жойидан қимир этмайди. Гўёки мен оёқ-кўлим боғлиқ, кисмат уловида ўзим хоҳламаган манзил сари ноило ва ночор ҳолда кетиб бормоқдаман.

Такдир улоқтирса одам боласи палахмон тошига айланади, ўзи истамаган жойга бориб тушаведари. Ҳудди менинг, Илхомнинг ёшлиги каби.

Хаёл яна менга, фақат менинг ўзимга томошга кўйиб беради — мен бу томошада ўзимни, Илхомни кўраман.

...Тоғда жанг. Қиёмат қойим.

Агар топтамоқчи бўлсанг ўзга юртнинг тоши ҳам, гиёҳи ҳам сенга қарши уруш очади — ўқ отади. Бироннинг юртига босқин кўлган биз шўрликларга қарши ўша юртнинг ҳар бир майса, тоши, гибу қуми ўт очапти — бoshимида ўқбўрон гувлайди. Кўз очмаймиз. Харсанг панасиға бош уришдан ўзга чора йўқ. Биз тепаликка чиқолмадик. Тог йўл бермади. Тог бизни ўз этағидан худди курт-кумурсакни силкиб, тўкиб ташлагани каби пастлика улоқтириб ташлади — биз чекиндик, жонимиз ҳалқумимизга тиқилиб, эмаклаб-эмаклаб қочдик, шармисор бўлиб қочдик. Взводнинг ярми тутдай тўкилди, взводнинг ярми кирилиш кетди. Қирилганнинг жони, қирилмаганнинг юзидан кони кетди. Тог адогига етдик-етдик дегандан асаби дош бермади чоғи, Илхом ўрнидан даст турбид пастча қараб югура кетди. У ўзини текисликдаги бутазор ичига ўрмокчи эди. Бир маҳал жойида тақса тўхтаб қолди, бир кўлини ҳаволатиб, ортга бир силтанди-да, ониятда тек қотиб, кейин елкаси билан қулади. У ўқдан тез учаман деб ўйловди. Йўқ, у ўқка учди.

Мен ўзтубан ҳолимда юзидан сўл қочган Илхомни тортқираб, судрай бошладим, у иҳроқ азобидан мималардир деб гулдиради. Юзига юзимни босиб, бошини силайвердим, нега бундай қилаётганимни билмайман, шундай қылсам юзимдан ҳарорат, жонимдан жон ўтади, деб ўйлаган бўлсан керак-да. Шундай қылсам, унга енгил бўлади, у тирик қолади, деб ўйлаган бўлсан керак-да. Эй-ей, менинг ёшлиги каби.

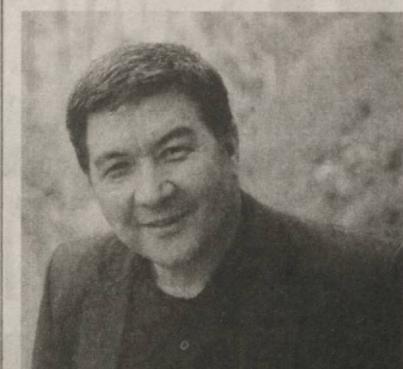
Илхом ўқчий бошлади. Қон сизаётган лаблари пирпиради. Ичидан оқиз бир ингрок отиди:

— Улигим... Улигим қолиб кетмасин... Олиб кет бу ёрдан.

Илхомнинг сўнгига гапи шу бўлди. Жони узилди...

Тавба қилдим, баъзода одамнинг хәлидан ўтган воқеа содир бўлади. Шунинг учун ҳа деб ёмон хәлларга боравермаслик керак. Катта энам раҳматли: “Ёмон хәлл қамалини, яхши хәлл ҳамални чакиради...” дер эди. Пойтахтдан минг чакирим нарида адабий учрашув бўларкан. Бир гурух адиллар сафида мен ҳам борадиган бўлдим. Манзилни эшитиб юрагим шиғ эти: “Илхомнинг онаси ҳам катнашади. Онаси мендан Илхомни сўнгги бор сен кўргансан... Айт, боламга нима бўлувди, болам сенга нима деб сўроққа тутади”, деган ўй ўтди хәлимдан. Ҳатто онаизорнинг қиёфаси ҳам кўз ўнгимда гавдаланди. Орадан ўтгиз йилга якин вакт ўтпти. Қорақалпостоннинг Амударё тумани ҳакида гап кетса, тамом, Илхомни эслайман. Мен ўша дамлар, айни қирчиллама ёшимда, ўша ерда Мангит деган шаҳарча борлигини илк бор Илхомдан эшитганман...

— Ватан нила?

Сўнгги ўтинч

Наҳот бу, учинчи жаҳон уруши.
Наҳотки бошланди қёмат қўйим.
Наҳот Ерда қолмас инсон уруғи.
Одамзотни асрар қодир Ҳудойим!

Беяёв юрибди ўлим шарпаси.
Ер юзини тутди оху нолапар.
Ўлмоқда катта-ю кичик барчаси,
Ўлмоқда кексалар, ёшлар, болалар.

Бу нима қирон бу, нима фалокат,
На раҳм, на аёв, на бордир сўроқ.
Бутун Ер юзига тушиб ҳалокат,
Бирма бир бир четдан қирилиб ўлмоқ?

Ҳеч ким беролмайди ҳеч кимга ёрдам.
Ҳеч ким ҳеч ким учун туттолмас кўкрак.
Боласини асрар олмас она ҳам,
Аёлни асрар олмайди эркак.

Беморини асрар олмас шифокор.
Олими бу оғат олдида ҳайрон.
Ер шарини асрар ололмасдан хор.
Ўзга сайёрани забт этган жаҳон.

Бу оғат олдида тиз чўкиб ҳамто.
Қироллар, подшоҳлар қипар штоат.
Заррадан заррача бўлса ҳам аммо,
Тож кийиб подшоҳдек юрибди оғат.

Тангрим бандандирман, онамни асрар,
Асрар она юртим, она ҳалқимни.
Ердаги ҳалифанд - одамни асрар,
Елғиз тинглаузчи сенсан арзимни.

Нажот бор на давлат, на салтанатдан.
На ҳоким, на бой, на зардан нажот бор.
Барчаси куп ва хор, ўзинг Яратган,
Бу оғатдан сенсан ёлғиз Халоскор.

Тангрим қабул айла ибодатимни,
Ёлғиз ўзингдирсан менинг Подшоҳим.
Сўнгги сўзим деб бил, тиловатимни.
Балки сўнгги фарёд, сўнгги дод-оҳим.

Ким ҳам охиратнинг гамини емас,
Ўзимга муносаб ўлим излайман.
Ўлсан аллақандай вирусдан эмас,
Мен Ҳудо ўйлида ўлмоқ истайман.

Жаҳаннам тандири учра пирпираф,
Она замин учар мисоли зарра...

Муҳаммад ИСМОИЛ

Ҳаёт ҳақиқатлари

ҚУРЬОН... ёки... ПУЛ

На оила ва на бола чақаси бўлган бир бадавлат киши ўз хизматкорларини кечки овқатга тақлиф этиди.

Дастурхона ҳар бирни учун биттадан Қуръон китоби ва маълум миқдорда маблағ қўйибди. Таомланиб бўлганларидан кейин эса хизматкорларига мурожаат қилибди:

— Олдингизга қўйилган Қуръон ва маблағдан бирини танланг!

Биринчи бўлиб соқчига танланг, дебди.

Соҳи:

— Мен, албатта, Қуръонни танлаган бўлардим... Аммо уни ўқишини билмайман. Пулни ола қоламан. Менга унинг кўпроқ фойдаси тегади.

Кейин ошпазга қараб:

— Марҳамат, танланг! — дебди бой.

Ошпаз:

— Мен ҳам Қуръонни танлаган бўлардим. Лекин ўзингизга маълум. Оддий ишчи бўлсан. Қуръон ўқишига вақт қаерда, дейсиз. Шунга, мен ҳам тулоли оламан.

Набат бобонга келибди. У ҳам аввалгилар каби жавоб қитарибди:

— Мен, албатта Қуръонни олган бўлардим. Бирок аёлм бетоб. Унга дори-дармонлар олиш учун пул жуда зарур. Агар шу сабаб

бўлмаганда албатта Қуръонни олган бўлардим.

Энг охирида уйдаги ҳайвонларни бўкиб юрувчи ёш йигитга юзланибди. Бой бу боланинг ўта фақир оиласдан эканини билар эди.

— Сен ҳам пулни танлайсан, деган фикрдаман. Озиқ-овқат, эски поғазлиниг ўрнига янисини, яхши кўйим-кечаклар олишина албатта пул керак, — дебди бой.

Йигит:

— Ҳақиқатан, янги устбошга эришишини қўйин. Онам билан бирга ўтириб ейишга ҳатто бир дона товуқ ҳам ололмайман.

Бирок мен, Қуръонни танлайман! Чунки менга онам, Аллоҳ таолонинг каломини қўймати тиллодан ҳам қиммат, асалдан ҳам тотлирок, деб ўргаттаганлар,

— Дебди бой.

Шундан кейин Мусҳафни кўлларига олиб, ўпид очибди. Унинг ичига иккита зарф (конверт) бор экан. Бирда дастурхондаги пулдан ўн баробар кўп кул пул, иккичисидан эса бой ўзига яхинда меросхўр тайналши ҳақиқати вайсиёйка чиқибди...

Бой хизматкорларига қараб:

— Ким Аллоҳ ҳақида чиройли гумон қилса, Аллоҳ уни асло номидир! — дебди бой.

© Умму Абдуллоҳ таржимаси.

Чўпоннинг дуоси

Дунёда ҳеч бир кимсага яхшилик қилмаган, доимо одамларга озор бериб келган киши вафот этиди.

Хотини шошганича жаноза учун қишлоқ аҳлини чакирибди. Аммо марҳумнинг ёди учун бирон киши келмади...

Шунда аёл эрини ўзи кафандаб, бир аравага солиб, кўмиш учун қишлоқ яқинидаги тог томонга олиб кетибди.

Тогда бир чўпон қўй бокиб юрган экан. У аёлнинг паришонлигини кўриб, ундан ҳол сўрабди. Аёл юз берган воқеаларни чўпонга айтиб берибди. Шундан кейин йигит қабр қазиб, жаноза, дуо ўқиб, марҳумни дағн этибди.

Аёл қишлоққа қайтибди.

Шу кечча қишлоқ фуқароларидан бир нечасининг

битида аён бўлибди, кечаги марҳум жаннатий бўлганинги. Эртаси куни қишлоқ фаоллари юз берган воқео сабабини билиш мақсадида марҳумнинг ўйига боришибди.

Унинг аёлидан:

— Биламизи, эринг бутун умри давомида бизга зулм қилиб келди. Унинг бирон яхши ишини эсломаймиз. Бас шундай экан айтичи, унинг қандай фазилати бор эдики, Аллоҳ унга жаннатни насиб этиди?

Аёл ўйлаб-ўйлаб, эрининг ҳаётидан бирон фазилат тополмади. Шундан кейин аёлдан кечаги марҳумнинг ўйига боришибди.

Шунда улар демак, гап чўпонда, у валий зотлардан булиши мумкин, дэя тоққа йўл олишибди. Қарашса, йигит оддий чўпон, унда ҳеч қандай валийлик асоратлари кўринмайди.

— Эй йигит, сен Аллоҳнинг дўстлариданмисин? — сўрашибди чўпондан. — Сен кечи деғин эттанининини ўқиди.

— Мен валий эмасман. Кечи мен тўр қаздим, марҳумни дағн этидим. Жанозасини ўқидим.

Сўнгидида дуо қўлдим, холос, — дебди чўпон.

— Нима деб дуо қўлдинг?

</div

Тилингдан олдин қалбингни тарбия қил. Чунки сўз қалбдан келиб, тилдан чиқади.

Жалолиддин Румий

ФАТХУЛЛА МАЪСУДОВ

«ЙЎҚОЛИБ» ҚОЛГАН ТЎЙ

2010 йил эди. Бир яқинимиз ҳар кўрганида тўй қилсан, албатта Фатхулла Маъсудовни олиб келасан, деб кўймасди. Ўша пайтлар Фатхулла ака билан таниш эмаслигим учун «хўп» деб кўя қолардим.

Тўй қилмоқчи бўлган киши кенжә ўғлининг исмими Фатхулла деб кўйган, санъаткорга ихлоси баланд эканини шундан хам билиш мумкин эди... Тўй куни яқинлашса-да, бирок мен ҳали хам санъаткор билан гаплаша олмаган эдим. Қишлоқда эса «Тойчок» тўйга келаркан деб гап-сўз тарқаб бўлган экан.

Нихоят тўй арафасида миллий театра бордим. Фатхулла акага учрашиб, «ака, мана шундай гап деб унга тўй соҳибининг муддасини айтдим. Тўй кунини сўрадилар. Айтдим. Орада 10 ёки 12 кун бор эди.

— Бундай қиласиз, — деди Фатхулла ака бироз ўйланни.

— Мен бугун Қозогистонга, ўн кунлик «съёмка»га кетапман. Фалон куни, фалон соатда Со-Роҳ Рахимовдаги Шоҳ бекатда

қўришамиз...

Рости, ишонмадим. Чунки Фатхулла ака на хизмат ҳақи ва на бориб келиш шартларини сўрамадилар. Шу тариқа у кишига ишонкирамай ишхонамга қайтиб кетдим. Яқинимиз эса гаплашдинги, деб ҳар куни телефон қилаверар, мен эса «Ҳа», дейман гапни палаға килиб.

— Unda машина юбораман, актёrimizни уринтиримай, толиқтиримай опкеласан, — дейди. Мен эса яна «хўп», дейману, аммо машинани фалон кунга айтинг, дейшига хижолат бўламан.

Хуллас, шу тариқа ўн кунча ўтди. Ўн биринчи куни тонг сахарлаб, Фатхулла ака билан келишилган жойга бордим. Не кўз билан кўрайки, пўримгина кийинян Фатхулла ака турибди. Хурсанд бўлиб кетдим. Тўй соҳиби машина юборинг, демаганимдан роса афсус-

ландим. Аммо шунга қарамай тезда бир уловни гаплашиб, Фатхулла аканинг ёнига келсан, ака йўқ. Бир пайт қарасам, мундайро Нексиянинг орқа ўриндигига ўтириб олиб, менга имлятилар.

— Юнинг, алоҳида машинада кетамиш, — деб роса кўндиримоқчи бўлдим. Аммо у киши йўқ, деб туриб олдилар. Ҳеч бўлмаса, олдинги ўринидикка ўтинг десам ҳам Сиз гавдалисиз, орқада кийналасиз, деб кўнмадилар. Шундай қилиб, севимни актёrimиз иккιи бегона одам билан орқа ўринидика, мен эса олдинда худди ҳалқ артистидек йўлга чиқдик. Ҳозир ҳам ўйласам. Утдан хижолат бўламан.

Тўйхонага етиб бордик. Тўй эгаси, юракдан ният килган Фатхулла акани Канн фестивали йўллагига тўшалган гиламлардай пояндоз тўшаб кути олди. Елкасига тўн ёшиди, қадамига эса кўчкор сўйиди. Бундай илтифотдан Фатхулла ака хижолат бўлар, нукул керак эмас, керак эмас, дер эди.

Тўйин чиройли очиб, оравада шеър ва монологлар ўкир, меҳмонлар кўнглини шод килиларди. Навбат кўшиқчига берилгач, одамлар кўй-чуб солар, «Фатхулла ака гапирсин, кўшиқ ҳар куни бор, бундай одамларни қачон кўрамиз», дейишарди.

Буни бунни баллариз билан енг, мазаси оғизга қолади, айланан сезга, — деди.

Буни кўриб бир отахон шошганидан нима қилиши билмай сотаётган носидан ярим килоча тортиб, «буним олиб кетинг», деб колди. Мен чекмайман, десалар, «кўшиларга берасиз, ургутники бошқача», деди оташон бегубор кулиб.

Ана шудай багри умом инсонлар қалбida мангум жайсиз...

баттар хижолат бўларди.

Бир пайт мемон кўринмай колди. Қўшиқчи беш-оптила машхур ашулани айтиб бўлгач, яна даврага акани чорлади, аммо ҳар қанча уринмасин у кишидан дарак йўқ эди. Ҳамма қидиришга тушди. Шу пайт бир болакай мемоннинг кўшниникида пешин намози ўқиётганини айтиб қолди. Қўшиқчи бу ҳақда даврага эълон қилиб, ҳозир келаркандар, пешин ўқишиятни экан, деган эди, тўйхонада кўй-чуб бўлиб кетди. Бу шовқин санъаткорга бўлган хурмат, унинг эътиоди ва ахлоқига кўрсатилган эҳтиром наумнаси эди.

Тўй зўр ўтди. Тўй эгалари Фатхулла ақадан роса хурсанд бўлишди. Актёри қўярда-кўймай ўша ҳамни олиб ҳам колишиди. Эртаси ҳами Ургутнинг машхур Юкори бозорига бордик. Энг қизиги, бозорда сотовчи зоти борки, актёри кўриб, дастхат сўрайди, расмга тушайлик деб илтимос қиласди.

Ака танимagan-билимаган одамлар куршовда қолиб кетса-да, бундан хафа бўлмайди, тинмай раҳмат-раҳмат дейди. Бозорда бир аёл чаппаки нондан ийирматасини актёрга ҳада килид.

— Мана буни баллариз билан енг, мазаси оғизга қолади, айланан сезга, — деди.

Буни кўриб бир отахон шошганидан нима қилиши билмай сотаётган носидан ярим килоча тортиб, «буним олиб кетинг», деб колди. Мен чекмайман, десалар, «кўшиларга берасиз, ургутники бошқача», деди оташон бегубор кулиб.

Сиз ана шундай багри умом инсонлар қалбida мангум жайсиз...

Максуд ЖОНИХОНОВ,
журналист

Хайрлашар чоғи, бояги нондан тўрттасини бир пакетга солиб, менга узатдилар. Ҳарчанд қаршилик қилсан-да, «оласиз, ахир Сиз бўлмассангиз мен қаёдаю, Ургут қадоқда эди», — дедилар.

Уйга келдим. Нонни қофоз пакетдан олиб ёйиб кўйя десам, орасидан тўрт юз доллар чиқса...

Оҳ, дедим, бу пулларни адашиб бериб юборган дея, шу заҳоти телефон қилдим. Ҳайрит, ўзлари кўтардилар гўшакни. Ҳолатни тушунтирдим.

— У сизнинг ҳақингиз, она сутидай ҳалол, атайнин нон орасига солиб юбордим. Мендан ҳавотир олманг, Ургутдан ўнта тўйдан ҳам олоплайдиган пул тушди, кўрдингиз-ку, — дедилар.

Шу воқеа сабаб ака билан қадрдан бўлиб қолдик. Ҳар сафарги суҳбатлардан кейин одам дегани шунчалар самимий, шунчалар тоза бўлиши мумкини, деб ўйлардим. Вафотларидан кейин маълум бўлдик, у киши ҳақида ҳамма шундай ўйлар экан.

Ҳаммани йиғлатиб кетган акам, охиратингиз обод бўлсин.

Чинакам ҳали артисти деб Сиздек инсонларни айтишади. Эл орасига кирсангиз, ўз фарзандидай қабул қилган ҳалқ Сизни ҳеч қачон унутмайди. Сиз тўйига борган ургутлик муҳлисингиз вағотинги эшишиб, уч кун бел боғлабди, одамларга худой қилиб бериди...

Сиз ана шундай багри умом инсонлар қалбida мангум жайсиз...

Хайрлашар чоғи, бояги нондан тўрттасини бир пакетга солиб, менга узатдилар. Ҳарчанд қаршилик қилсан-да, «оласиз, ахир Сиз бўлмассангиз мен қаёдаю, Ургут қадоқда эди», — дедилар.

Чинакам ҳали артисти деб Сиздек инсонларни айтишади. Эл орасига кирсангиз, ўз фарзандидай қабул қилган ҳалқ Сизни ҳеч қачон унутмайди. Сиз тўйига борган ургутлик муҳлисингиз вағотинги эшишиб, уч кун бел боғлабди, одамларга худой қилиб бериди...

Сиз ана шундай багри умом инсонлар қалбida мангум жайсиз...

Максуд ЖОНИХОНОВ,
журналист

Бир дўстим фарзанд кўргач, унга атаб юберадиган бўлди. Тонг ёришиб улгурмай, барча улфатлар айтилган ресторангга йигилди. Шундай кунида ёнида турални деб, ресторан ўйлагида бир катор бўлиб, салобат тўкиб турдик.

— Аброр келмадими, — деб сўраб қолди оша берадиган дўстим кутилмаганди.

— Келиб қолар, ҳали вақт борку, — дедим.

Тонг ёришгач, тумонат одам йигилди. Одамлар саф-саф бўлиб киришар, бироз ўтгач, яна саф-саф бўлиб чиқишарди. Бу орада дастурхонага эгаси яна сўради:

— Аброр келмадими?

— Йўқ, — дедим паст овозда.

— Билардим келмаслигини,

у ўғиллик бўлганимни ҳазм қиломади. Ичи қоралигича қотпи, — деди жаҳан билан.

Суҳбатга бошқа дўстларимиз ҳам қўшила бошлаши.

— Узи охиригни пайтларда пули кўпайиб, одамни менимсиз қолганди... деб келтирган хабардан менинг ҳам рангим оқарди, баданимга титроқиди. Аброр машинасида ошга келаётib, аварияга учрабди. Ўша заҳоти жони узилган экан.

Чўнгидан ош берадиган дўстимизга аталган конверт ва унга солинган 500 доллар тўёна шаҳаринида ҷаҳалоққа олинган ўйинчоқ самолёт чиқипти.

Ош ҳам емай, ҳаммамиз жанозага отландик...

Жаҳонгир АҲМЕДОВ,
режиссёр

мат қилиб юрган болалардан бири имлаганча мени чакира бошлади. Ўрнимдан турганча ҳайрон бўлиб, болакининг ёнига бордим. Унинг ранги оқарип кетганди... деб келтирган хабардан менинг ҳам рангим оқарди, баданимга титроқиди. Аброр машинасида ошга келаётib, аварияга учрабди. Ўша заҳоти жони узилган экан.

Чўнгидан ош берадиган дўстимизга аталган конверт ва унга солинган 500 доллар тўёна шаҳаринида ҷаҳалоққа олинган ўйинчоқ самолёт чиқипти.

Ош ҳам емай, ҳаммамиз жанозага отландик...

Жаҳонгир АҲМЕДОВ,
режиссёр

ОМОН
МАТЖОН

Авлалилафия ўхшамас...
Навоий газалига
Омон Матжон мухаммаси

Чарх авзойи бу дам аввалгиларга ўхшамас, Котибу давру ракам аввалгиларга ўхшамас, Энди инсон қадри ҳам аввалгиларга ўхшамас, Кўнглум ичра дарду ғам аввалгиларга ўхшамас, Ким ул ойнинг ҳажри ҳам аввалгиларга ўхшамас.

Не учар юлдузлар ўтди чалғитиб элни жуда, Неча авлод йўли-ю умидин айлаб бехуда, Давр мезони борлар тоғтай бу кун ўзиннида, Не ситамким қўнса раҳм махфиди зиминыда, Эмди қўнса не ситам аввалгиларга ўхшамас.

Бул Жаҳон тун бирла тонг баҳс этар бу хујраким, Воҳ, куёш савдоғи шамлар нечук бўлди ҳаким, Ишқ, бу — ўз умрим, анга нечук қасамлар ичмаким, Деманги Ширину Лайли онча бор ишқ ичраким, Ҳўблиқда ул санам аввалгиларга ўхшамас.

Қай кишикин бир улуғ ишга этибди жон нисор,

Шиддати пасту баланд келгандга ҳам бўлмайди ор,

Эй фалал, ҳеч кимни эта маессамар йўлларда хор,

Жавридин эрди аламлар, эмди тутиш ўзга ёр,

Ўлмишамким, бу алам аввалгиларга ўхшамас.

Она Шарқ тожин киор! Зулматда ушлатманг мени, Бодайи ҳақ мастиман, ёлғонга уйғатманг мени, Ўз ҳаёлмифа қўйини, ўзгага ишлатманг мени, Ишқ аро Фарҳод ила Мажнунга ўхшатманг мени, Ким бу расвойи джам аввалгиларга ўхшамас.

Хар кимма ҳар хил ёзур Арш Мирзоси сана, Айланур ойна бу, ҳеч битта иш топлас пана, Нафс ипига боғлидур руҳ илларин узган тана, Кўйининг эҳоридан кўнглимин ман этманг яна, Ким анга азми ҳарам аввалгиларга ўхшамас.

Сўқмак ўтганлар ишин нотавонлар расмиким, Ўз замонин рост этар қавми мардир асли ким, Шу ҳаёт тилсимларин очмоқ омонл